

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la:
Administrațiunea tipografiei archidieceșane, Sibiu, strada Măcelarilor 47.
Correspondențele sînt a se adresa la:
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 37.
Epistole nefrancate se refușă. — Articuli nepublicați nu se înapoiează.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru fie-care publicare.

Cuvântul

Escelenției Sale Înalt Présanțitului
Domn Archiepiscop Miron Ro-
mânul la deschiderea sesiunii si-
nodale 1878.

*Preastimaților domni; iubiților frați,
iubiților fii sufletesci!* — Un dulce re-
sunet și o plăcută vibrație produce tot-
deuna în inimile creștine mult espi-
mătorea cântare a santei noastre bise-
rici: „Iată acum ce e bun sau ce e fru-
mos, fără numai a locuî frații împreună,
că întru acesta a făgăduit domnul vieța
de veci.”

Versul acesta dulce și instructiv
al santei noastre biserici se cade să-l
avem la inimă în toate corelațiunile vie-
ții, dar mai vîrtos atunci, când sîntem
chemați a lucra cu puteri unite
la dezvoltarea instituțiilor salutare
cari ne unesc într-o biserică națională.

Vouă preastimaților domni, iubi-
ților frați și iubiților fii sufletesci! cari
în conducerea afacerilor noastre bise-
ricesci reprezentați voința clerului și
a poporului archidieceșan, vi se des-
chide și astădată, ca într'alți ani, oca-
siunea de a concurge cu consiliu și cu
rezoluțiuni la regularea cursului afa-
cerilor archidieceșane așa: ca acela să
corespundă instituțiilor canonice și
dorințelor publicului nostru bisericesc.

Veți afla pôte: că rezultatele de
până acum ale activității organelor
executive bisericesci încă nu sînt de
tot apte spre a mulțami toate dorin-
țele și așteptările publicului nostru;
cred însă, că totodată nu veți scăpa
din vedere greutățile, ce provin aicia
parte din împregiurările, între cari ne
afîm, parte din natura afacerilor, cari
mai ales în cât privesc la punerea în

lucrare a unor regulări de mai mare
importanță, recer un tact bun, spre a
se evita ori-ce confușiune în activi-
tatea organismului executiv.

Atât la dejudecarea celor petre-
cute, cât și la luarea măsurilor pen-
tru viitoriu cred că veți fi conduși de
spiritul adevărat creștinesc, de simțul
acela, care ni impune a considera mai
pre sus de toate consolidarea pe bazele
canonice ale bisericii universale, pe cari
sînt clădite instituțiunile mai nouă ale
bisericii noastre particulari, comuni-
nea de interese a tuturor elementelor
bisericesci, iubirea și concordia dintre
factorii singuratici și armonia în toate
acțiunile organismului nostru bise-
ricesc.

Doresc a întimpina și din partea
representanților clerului și poporului
archidieceșan spriginire în nisuițele
mele de a susține pacea în biserică
și bunele corelațiuni față de autorită-
țile statului public și față de alte
confesiuni și naționalități din patrie,
a lăți și propaga simțul religios, mo-
ralitatea și pietatea creștinescă, a di-
stinge și remunera pre bărbații nostri
bisericesci binemeritați, și preste tot
a promova folosele și decorul santei
noastre biserici.

Sum convins, că dacă pre factorii,
ce 'i avem în vieța noastră bisericescă,
'i va conduce în toate numai intere-
sarea de binele bisericii, și dacă ei în
conlucrarea lor energioasă spre sco-
purile comune se vor adopera tot-
odată a susține și a propaga și între
sine caritatea creștinescă: atunci chiar
și într'impregiurări de alta parte
nefavorabili, va urma să vedem reali-
sându-se progresul, pre care-l dorim
pe terenul bisericesc, unde firesce se
cuprinde ca un-ce esențial și instruc-

țiunea scolastică; și atunci vedîndu-ne
în calea progresului, cu mîngăere vom
pôte dice: iată acum ce e bun sîu ce
e frumos, fără numai a trăi ca frați
în bună conțelegere, că dela acesta
depinde binele comun.

Premiînd acestea, și împărtășindu-
ve binecuvîntările mele archiieresci,
sesiunea sinodului ordinariu al archi-
diecesei noastre transilvane pentru a-
nul curinte 1878 o dechiar de de-
schisă.

Miron Românul m. p.

Revista politică.

Tu Vas voulu...! Adecă și Bausz-
nern și regimul, amîndoi au pățit-o.
Dl Bauszner a fost depus mandatul
sîu ca deputat al cercului de alegere
Mediaș sub cuvînt că... *tempora mu-
tantur et nos mutamur...* De altmî-
trelea, în trecăt fie dis, noi n'am fost
surprînși de noua metamorfosă a dlui
Bauszner: fost-a centralist, scris-a sub
Belcredi pentru federalism, vedutu-l'am
ca „Jungsachs” preumblându-se în uni-
formă de honved, pentru a se face în
curînd din ungur infocat, ce era, cel
mai înfricoșat apărător al cauzei să-
sesci. De ce nu s'ar întorce iar la fe-
ricirea magiară, căci mielul Tisza așa
ar fi de bun, dacă nu i-ar tulbura lu-
pul săsesc apa. Și ore nu este așa?
Regimul, precum scrie „Sieb. deut.
Tageblatt” recomîndă pe dl Bauszner
la nouă alegere, adecă scîți, recoman-
dațiune prin solgăbirăi...; alegătorii
din cercul Mediașului însă chiar și cei
romînesci, aleg pe — Kăstner, candi-
datul cădut al maiorității săsesci și ro-
mînesci din comitatul Sibiiului pen-
trîn postul de vice-comite. După ce la
acastă alegere, precum se scrie, n'a
fost minoritate, ci s'a ales *per accla-
mationem*, este speranță că, dl Kăstner
va fi verificat, și dl Tisza va avé deo-
sebita plăcere, a face cunoscîntă mai

de aprôpe cu noul deputat, cu respin-
sul candidat de vice-comițiat.

Întru adevăr, naționalitățile și
confesiunile sînt nemulțămătoare. Re-
gimul vrea să i facă pe toți părtași de
tote bunurile publice. Între altele mai
deunăși ministerul decretăză că, toate
confesiunile să serbeze ziua *Stlui Ste-
fan*. Ce se veți însă?! Se scôlă —
Românii?, ba nu, se scôlă chiar cal-
vinii, magiari înflăcărăți, și în con-
ventul seu dto 30 Aprilie n. distric-
tul bisericesc de confesiunea helvetică,
a respins decretul regimului, oprind
pe parochii lor, de a ține slujba dum-
neșească în ziua *Stlui Stefan*, și pro-
vocînd totdeodată și pe celelalte dis-
trictive bisericesci de ambele confesi-
uni, a urma tot astfel. Dar greco-
orientalii? Pace! Nu s'a mișcat suflet.
A susținut însă deputatul dietal Mol-
nar, față de ministrul — president că,
regimul n'ar privi sîrbătorea de fes-
tivitate națională, căci decretul ei l'ar
fi adresat numai cătră confesiunile
creștinesci (sic!), ér' nu și cătră *israe-
liți*. Prin urmare ar fi vorba numai
de o sîrbătore bisericescă, și celelalte
confesiuni ar fi constrinse la sîrba-
rea praznicului bisericesc a unei bi-
serici.

Și alt dar ne-a mai făcut regimul
în nemărginita sa bunăvoință față de
confesiuni și de naționalități. Pertrac-
tându-se în dieta redeschisă budgetul
ministeriului de culte și instrucție, mi-
nistrul Trefort a susținut și în anul a-
cesta din considerante financiare
(veți bine!), *subtragerea de 5% dela
dotațiunile de stat pentru diferitele con-
fesiuni*. Numai 5 voturi au fost contra
detragerei celor 5%. Nu a avut loc
nici o desbatere asupra punctului ace-
stui. Numai deputatul săsesc Gebbel
a vorbit pentru urcarea sumei la mă-
rimea de mai înainte. Între deputații
romîni și greco-orientali linisce ob-
ștăscă!

În sfîrșit totuși pactul dualistic
este pe calea cea mai bună a fi în-
cheiat. O telegramă dto 4 Maiu n. co-

FOIȚA.

Cerșitorea de pe Pont des Arts.

(Traducere din W. Hauff: *Novelle*).
(Urmare).

Tinêrul tot mai credea că visăză;
el căuta cu neîncădere în jurui, nu
cum-va fantasia l'adus astfel în rătă-
cire, încât să trăiască în o lume de
visuri; însă toate lucrurile dimprejur,
filigoria binecunoscută, scaunul, arborii,
castelul din depărtare, toate stătea aci
ca și mai înainte, el le vedea, era treaz,
nu visa. Și aceste rënduri esistau în
adevăr, nu erau o amăgire a fantasiei
sale? „Vrut'a pôte cine-va să me ia
în ris?” se 'ntrebă el apoi; abună-
samă; toate pôte sînt inscenate de Jo-
sefa pôte și acea vedenie a fost nu-
mai o mască? „Împăturînd hărtia iarăși
el simți inelul învîlît intrînsa, în mă-
na sa. Curios îl scôse la lumină, se
uită la el și-ingălbini. Nu, acesta cel
puțin nu e amăgire; era tocmai inelul
ce l' dăduse copilei în nôtea când
pentru veci și pururea și luase re-

mas bun dela dînsa. Pe cât era de
aplecat a crede în momentul d'ântăi,
în lucru necurat, totuși gîndul că,
are un semn dela ființa iubită, că ea
ii este aprôpe, îl umplu cu atîta des-
fătare, încât nu mai gîndi la cuvintele
epistolei; nu se mai îndoia de loc, că
nu o va reafia, el sărută inelul, sări
apoi din filigorie afară în grădină, și
'și aruncă ochii pe toate cărările, în
tote tufișurile pentru a căuta scumpa
înfățișare. Însă în zadar 'i fî totă
căutarea; el întrebă pre lucrătorii din
grădină, pre scriitorii din castel, nu
cum-va au vedut pre vr'o persoană
străină; nime nu vedu-se nimic. Bui-
măcit, aprôpe incapabil de precugetare,
veni la prînz; înzadar voia Faldner
să afle cauza înfățișerii sale ciudate
în zadar 'l întrebă Josefa, nu cum-va
este încă de ieri în dispoziție așa de
posomorită. „Mi s'a întemplat ce-va”,
respunse el, ce așa trebuî să o numesc
o minune, dacă mintea mea nu s'ar
împotrivi credinței deșerte.”

XXVIII.

Acastă întemplantă ciudată și cu-
vintele biletului, pre care le ceti pôte

și de dece ori în decursul zilei, 'l fă-
cură cu deseversire melancholic. Înce-
pî să întrebe, dacă pôte fi cu puțință
ca, ființe supranaturale să întrevie în
viața muritorilor. Căt de adese-ori
își bătîu el joc de acei fantăști, cari
credeau ca în evanghelie în vedenii, în
solii din altă lume, în spirite păzitoare,
cari încunjură pre om. Căt de adese
le demonstrase el după legile firei că,
este cu neputință, ca ființe fără trup
să se facă vedute, ca ele să desevers-
șescă cutare sau cutare lucru! Însă
ce-i se întemplase lui însuși, cum să-și
tălmăciască? În mai multe rënduri își
propuse a uita toate, a nu mai gîndi
la ele, și în momentul cel mai dea-
prôpe se muncia a-și revoca érași toate
în memorie căt se pôte mai viu; mai
clare ca ori când i se înfățișară apoi
trăsăturile ei; el o veduse dór, când
ea sa întorse încă odată spre el îna-
inte de a dispăre după cotitura că-
rării; el revăduse gurița gingașă,
acești obraji frageți, această-bărbie,
acest grumaz svelt! El luă érași îna-
inte icóna sa, o asemênă trăsătură de
trăsătură, acoperi cu mîna ochii și
fruntea damei, și era chiar acea față

gingașă, ce o vedu sub cea jumêtat'
de mască.

Fiind Josefa în ziua următoare
prea ocupată cu lucrurile casnice,
pentru a-i putea ținea de societate,
el se duse iarăși în filigorie. El cetia,
dar cetind era neconținut ocupat cu
gîndirea: ore arăta-i se va ea iarăși.
Nădușala zilei îl ameți; în zadar se
silea a remănea deștept, el ceti cu
mai mare încordare; însă cu încetul
capul i se plecă cartea i cădî din
mâni; el adormi.

Aprôpe pe aceeași vreme ca și
eri se deșteptă; dar nicăiri nu putî
zări ființa cu velul cel verde; el rise
însuși de sine, căci o așteptase; în-
tristat și nemulțămît se sculă, pentru
a se duce în castel; atunci vedu lângă
sine o măramă albă, de care nu și
aducea aminte a o fi pus el acolo;
se uită la ea, trebuie să fie fost a lui
căci în un corn era cusut numele seu.
„Cum a ajuns această măramă în acest
loc?” dîse el mișcat, când, căutînd
mai cu deamenuntul la ea, descoperi
că este una din măramile cari i le
cususe copilița, și pre cari el le pă-
stra ca relicuii sfînte. „Să fie acesta

munică: „În consiliul de coronă, ce s'a ținut astăzi, s'au aplanat definitiv diferențele de transacție prin compromise reciproce. Proposițiile respective se vor prezenta fără amânare parlamentelor din Viena și Budapesta.“

„Die Botschaft hör' ich wohl, allein mir fehlt der Glaube“, ne vine a esclama. De câte ori am mai auzit-o, și de câte ori nu s'a împlinit — finalizarea pactului dualistic. Dar în sfârșit, de astădată s'ar pute, căci bat la porțile imperiului tot mai cu stăruință amenințătoare incurcăturile din afară.

Iată ce ni se anunță prin aceiași telegramă ddo 4 Mai din Viena: „Se asigură că, regimular avé intențiunea de a prezenta cât mai curând în senatul imperial propoziția pentru acoperirea creditului de 60 milioane.“

Va se dică, pregătiri pentru ocuparea Bosniei, căci nu mai există nici o îndoială: situația esternă, încât privesce Austro-Ungaria începe a se lămurii. Se și vorbește despre concentrări de trupe sub comanda generalului Filipovich în granița militară. Și despre mobilisări și concentrări în Ardeal nu încetă foile, cu deosebire cele magiare, a scrie. Noi aici însă, până acum încă nu simțim nimica.

Bismarck s'a însășat iară, și astfel de sigur politica are să primescă și din partea cea prea însemnată impuls nou. Rusia face pregătirile necesare față de înarmarea necurmată a Angliei. Afară de această insurgenții mahomedani din Rumelia se sporesc la număr pe di ce merge, cu deosebire, în munții Rhodope; și Rușii vor avé încă mult de a lucra pentru potolirea insurecțiunii.

Și România persistă în opoziția ei de a încheia o convenție nouă cu Rusia. „Pol. Cor.“ ddo 4 Mai aduce următoarea scire din București: Rusia a subșternut guvernului român un proiect a unei noue convențiuni militare. Proiectul ar rezerva Rusiei dreptul, de a așeză două tabere, la Ploiești și la Focșani; de altă parte Rusia s'ar deobliga, a ține în depărtare de capitală toate instituțiile aparținătoare armatei, și a trimite chiar și comanda supremă a trupelor rusești într'un oraș provincial. Până acuma însă guvernul român refuză încheierea unei astfel de convențiuni.

Dela sinodul archidieceșan.

Sibiu în 23 Aprile v. 1878.

Sesiunea din acest an a sinodului archidieceșan s'a declarat ađi la 12¹/₂ ore de deschisă prin cuvântul presidial, care purcedând dela sentența

iarăși un semn? El despătura mărama, pentru a vedea nu cum-va se află iarăși vr'un bilet într'ensa. Ea era gólă; dar în un alt corn al mărării descoperi încă niște semne, cusute ca și numele seu; erau cuvintele frumos cusute: Pentru totdeauna! „Așa dar iară a fost aici!“ ăice tinerul supărat. „Și eu cu somnul meu m'am lipsit iarăși de a o vedé? De ce ore mi face ea un semn nou? Pentru-ce mi repeșese aceste triste cuvinte, cari pe atunci încă, și ieri de nou me făcură atât de nefericit?“ Ađi luă de nou pre servitori la întrebare, nu cum-va a fost vr'o persoană străină în grădină? Cu toții ii responderă că, nu, și bătărul grădinariu ii ăise că, de trei ore n'ar fi umblat chiar nime prin grădină, afară de dómna căsei. „Și cum era îmbrăcată?“ întrebă Fróben, pus în mímire. „Ei domnule, prea multe me întrebă de odată“ răspuse bătărul; ea a fost îmbrăcată în haine frumoșe, ca totdeauna, în ce fel însă, asta nu-ți o pot descrie, când trecu pe lângă mine mi-a făcut prietinos din cap și mi-a ăis: „bună ăiua Jacobo!“

biblică „iată acum ce este bun și ce e frumos, decât numai a locui frații împreună“ își exprimă plăcerea vedând pre deputați adunați iarăși în sesiunea ordinară anuală; speréză că, activitatea lor va înainta interesele bisericei nóstre în tóte privințele; indigită că în anul trecut n'au mers tóte așa de progresiv și cursul lor așa de regulat, precum póte a așteptat sinodul, dar speréză că, acesta se va face pe viitoriu, cu deosebire și prin aceea că, sinodul își va da ajutorul seu la înaintarea și remunerarea după merit a acelor persoane cari au arătat interes deosebit în promovarea cauzei nóstre bisericești și scolare.

Aceste terminate urméză constituirea biuroului, după care

Presidiul și presentă raportul seu, prin care arată a fi exprimat în numele seu, al clerului și al poporului credincios la locurile mai înalte condolența sa pentru mórtea archiducelui Francisc Carol. La propunerea deputatului Dr. I. Preda, întregită prin a dep. A. Trombitaș:

Sinodul iea acest raport spre știință manifestându-și prin sculare pietatea sa pentru Înaltul repausat.

Presidiul aduce la cunoștință că, dela sesiunea anului trecut până la cea de acum sinodul a perdut prin mórte pre trei membri ai sei, pre deputații: Ioan Candrea, fost profesor seminarial, pre N. Man paroch și pre Dr. I. Meșotă, fost director al gimnasiului în Brașov. Pentru aceste cercuri devenite vacante și pentru un alt cerc, unde alegerea făcută în anul trecut nu s'a validat, sau scris alegeri nouă. Deputații nou aleși sânt: asesorul consistorial N. Cristea, Dr. I. Preda, advocat în Sibiu și D. Comșa profesor seminarial în cercul XIII; Dr. D. P. Barcian, profesor seminarial în cercul XIV; I. Străvoiu advocat în Brașov în cercul XVIII.

La propunerea dep. I. Hanea sinodul își arată prin sculare venerațiunea sa cătra cei repausați, ér ce privesce pre cei nou aleși, actele de alegere să se predee comisiunei pentru verificări.

Dep. Eugen Brote arată că actele din cesțiune au trecut prin comisiunea generală însărcinată de sinodul din a. tr. pentru studiarea și pregătirea obiectelor de pertractare în sinodul present. Comisiunea generală prin raportul seu va așterne cu o părere aceste acte sinodului spre deliberare, află dar de prisos a se mai da comisiunei pentru verificări.

Asupra acestui punct se naște o deșbatere mai lungă în care dep. Trombitaș, Patița și Cristea sprijinesc vederile dep. Brote, iar dep. V. Roman, Cosma, Hodoș vederile dep. Hanea.

În urmă se constată prin deput

Tinerul luă pre bătărul la o parte: „Te conjur“sopti el, „spune-mi nu purta un vél verde? Nu avea niște ochilari mari negri?“

Bătărul grădinariu se uită necredincios la densusul și făcù din cap. „Ochilari negri?“ întrebă el. „Dómna nóstră cu niște ochilari mari negri? pentru sfinți, dar ce gândești! Ea are ochi așa de limpedi și curăți ca o capră de munte, și ea să pórtre ochilari pe nas; să fie cu ertare, niște ochilari mari negri, cum ii pun babele în biserică călare pe nas ca să fomfăe mai frumos când cânta? Nu, domnul meu, gânduri rele de aceste trebuie să ți le scoți din cap, așa nu se face trébă; și, să nu te superi, domnule, dar în arșița acesta ți-ai pute pune o pălărie în cap, nu pentru alta ci numai pentru a Te scuti de batrearea de sóre.“ Așa vorbi bătărul și clătînând din cap și vedù de cale; celorlalți servitori însă le indegetă arătând cu degetul spre creeri, că la tinerul óspe nu par a fi tóte în rânduiala bună colo sus. (Va urma).

Ioan cav. de Pușcariu ca, obiectul acesta încă nici nu este pus la ordine, de óre-ce comisiunea generală, care a avut să studieze actele încă nu și-a făcut raportul seu.

Să pune deci la ordine raportul comisiunei generale. După cetirea acestui raport prin raportorul E. Brote și în urma susținerii propunerii sale, ca actele studiate de această comisiune să nu se mai dea comisiunilor speciale alese în a. tr., ci sinodul să ia drept substrat pentru deșbateri raportul acestei comisiuni generale, se încinge deșbaterea de nou asupra punctului: să se dea sau să nu se dea raportul comisiunilor generale comisiunilor speciale, pentru a raporta ele apoi sinodului.

Dep. Dr. Răcuciu e de părere să ia obiectele pregătite de comisiunea generală, după natura lor să se dea comisiunilor speciale spre raportare.

Dep. Dr. Păcurariu de asemenea e de părere ca, comisiunea generală să nu raporteze deadreptul sinodului, ci numai prin mijlocirea comisiunilor speciale, susținend că, în cazul d'ântăiu, și dacă i se va mai da póte comisiunei generale vr'un atribut nou, atunci chiar și sinodul ar deveni superfluu (!).

Dep. Z. Boiu face propunerea mijlocitoare ca, să se asculte rapórtrele făcute de comisiunea generală la fiecare obiect, și apoi sinodul în fiecare cas special să hotărască dacă, e de lipsă să se mai dea unei comisiuni speciale sau ba.

Fiind timpul înaintat (2 óre după améđi) se hotărăse a se aména primirea raportului special al comisiunei generale pe ședința de mâne.

În legătură cu aceste, sinodul la propunerea dep. Măcelariu declară comisiunile speciale din a. tr. de realese, rămânend a se face întregirile de lipsă în ședința următoare.

În urmă presidiul așterne arătarea sa presidială, prin care se arată cauzele întârzierii cu tipărirea protocolului sinodal din a. tr. Se dá comisiunei pentru propuneri.

Cu aceste ședința se închide la 2 óre, anunțându-se cea următoare pe mâne la 9 óre.

Corespondențe particulare

ale „Telegrafului Român.“

Răspuns. *)

Deva, 10/3 1878 cal. nou. Dle Redactor! Fiind-că în „Telegraful Român“ Nr. 12 se află o corespondență sub titlu: „De pe galeria dietei“ în privința persoane mele: te rog a mi da și mie loc în „Tel. Rom.“ a me ocupa cu corespondința numită.

Însemnarea critice făcute de corespondintele în privința mea și a alegătorilor mei se póte pricepe mai bine din observările mele, adecă din deslucirile mele, cari le fac eu aici la critica corespondintelui după acsiomele: „audiatur et altera pars“ și: opposita iuxta se posita magis elucescunt.“

Judecarea și criticarea e un lucru nu numai obiectiv, ci și subiectiv. Adecă: tot omul despre unul și același obiect judecă după mintea sa, și după priceperea, sau nepriceperea sa. Apoi omul spune judecata sa după cunoștința bună sau rea a sufletului seu.

1. Dice corespondintele cumcă eu sum unicul reprezentant al legionarilor lui Traian din Transilvania; pentru că m'a trimis la Pesta un cerc curat românesc. Asta nu e adevărat; pentru-că nu numai cercul meu românesc m'a trimis pe mine de deputat la dieta din Budapesta; ci și alte cercuri așa de românesce, ca al meu, au trimis deputați la Budapesta.

Adevărat, cumcă numai eu sum deputat român din Transilvania la dieta din Budapesta; pentru-că numai cercul meu alegătoriu a ales deputat român. Când cercurile celelalte tóte, românesce, nu a trimis deputați români, ci magiari, și anume: Scaunul Mercurei pe Morit Paul, scaunul Sebeșului

pe Călai Beni, orașul Hațegului pe bar Caas Ivor, districtul Năsăudului pe Tanarki Geodeon și pe Földvári Ioan, orașul Huneadórei pe Pogan Carol, și alte cercuri mesteceate pe alți magiari, cum e Abrudul, comitatul Huneadórei, și districtul Făgărașului.

Apoi stând lucrul așa, óre cercul meu alegătoriu a greșit alegându-me pre mine din sinul seu, cunoscut din trecutul meu, și nu pe altul străin, necunoscut, prin corupțiune, pe promisiuni de munți, de păduri, de ușurarea dărilor, adecă pe minciuni și amăgiri, care să lucre tocma în contra românilor, sau să șadă cu lunile departe de Budapesta.

Óre mai românesce, mai ardelenesce, mai înțelepșesce, mai omenesce au lucrat a ceea români, cari au ales pe Morit Paul, pe Caas Ivor bar., pe Călai Beni, pe Tanarki etc. etc. ómeni de tot necunoscuți la alegători.

Óre numai cercul de alegere a scaunului Orăștiei are chemarea sau detorința de a esercea și a reprezenta pasivitatea politică ardelenescă românescă pentru toți românii din Ardeal?

Óre fapta alegătorilor din cercul Orăștiei, și tactica lor, trebuind dieta pentru ei se facă o lege specială, de imputat e deșșilor pre lângă tactica Mercurenilor, a Hațeganilor, a Năsăudenilor, a Sebeșenilor și a altor alegători români, cari îndată la alegerea dintăiu au ales deputați, și nu români, ci magiari, străini necunoscuți? Ca se nu fiu reu înțeles, sau se nu dau ansă la o interpretățiune reutăciósă, vrënd care-va a face capital politic din espresiunea mea de deasupra, în cuvintele caeste: magiari, străini, necunoscuți;“ vréu se dau eu însumi interpretățiunea adevărată, cumcă eu pomenire de „magiari, străini, necunoscuți“, o facu nu din ură națională sau antipatie față cu magiarismul, ba nici chiar cu persoanele atinse ca doputați aleși de naționalitate magiară, ci numai ca se arăt contrastul întré vorbele, laudele șarlatanariile naționaliștilor nostri mari români, și întré faptele lor; se arăt, ce amăgiri, înșelăciuni și stricăciuni fac unii naționaliști mari români în cauza românescă, făcend din ea capital politic personal, ca un privilegiu sau monopol, lucrând în ea pe putere, înse nu și pentru ea.

Alegerile de deputați dietali din partea românilor din Ardeal, cu esceștiune tocma a cercului Orăștiei, din punct de vedere românesc, nu sânt obiect de glumă, ca cum e a corespondintelui de pe galeria dietei, ci mai mult un obiect de serioșitate trista, — și apoi din punct de vedere neromânesc, un obiect de blam, de batjocură. A nu cunoșce legalitatea dietei din Budapesta, cu privire la Transilvania, — apoi a mărturisii și a propaga, din punct de vedere românesc, ardelenesc, dogma politică a pasivității, adecă a nu alege, a nu trimite deputați români la dieta din Budapesta; și apoi a alege, și a trimite deputați de partida națiooală contrarie: e o poltică, o tactică fórtre greșită, și sau absurdă, sau neonestă.

2. E adevărat cumcă trei antecesori ai mei, adecă deputați aleși din cercul Orăștiei: anume Bercean, Acsente Sever și Dr. Tincu au refuzat de a întra în dieta din Budapesta. Antecesorii mei numiți au fost aleși cu condițiunea aceea ca să nu între în dietă și așa au primit candidațiunea. Prin urmare antecesorii mei, după convingerea lor proprie, ca pasiviști declarați, au lucrat ca ómeni de parolă, de cuvânt, ca ómeni de onóre.

La alegerea mea au fost alte împrejurări. După ce domnul protopop Hanea din Sibiu a fost provocat, de a primi candidatura de obligat la dieta din Budapesta, însă cu condițiunea aceea, ca să nu între în dietă: am fost provocat și eu, de a me declara.

Eu însă am răspuns în scris; căpătând și eu provocațiune în scris, — cumcă eu candidatura și alesura mea de deputat la dieta din Budapesta, cu condțțiune de a nu întra în dietă, nu o primesc. Eu numai față cu un astfel de candidat vréu să fiu contracandidat, care nu ar fi român, sau care ar întrebuița corecțiunea, sau care ar vrea să între în dietă ca român. Eu de și nu me țin, și nu me am ținut nici odată, de dogma pasivității, eserciate de românii din alte cercuri — ba fiind-că totdeauna pentru o activitate pe fața, sinceră, însă

*) Întărđiat.

onestă și resolută, basată pe simț de drept și de iubirea dreptății, — dară sciind tot-ăodată, cumcă în cercul de alegere al Orăștiei până atunci domnea principiul pasivității oneste, necorupte, arătate la alegerile trei premerse, sus pomenite; totuși față cu un pasivist onest, de parolă, precum am declarat eu pe domnul protopop Hanea ca deja candidat, nu vreau să primesc candidatura, ci vreau să fiu cruțat.

Așa me am declarat eu în scris, din respect față cu alegătorii din cercul Orăștiei.

Neprișind domnul protopop Hanea candidatura; au pus unii alegători pasivistici pe domnul protopop Simeon Balint de la Abrud Rosia, de candidat fără de a l fi întrebat, și fără de al fi putut înștiința despre candidatura sa pentru scurtumea timpului, mai era vorba în secret, despre un străin necunoscut anume Scublici, care ar fi promis bani pentru scopuri așa numite filantropice. Numai 5 minute mai lipseau din terminul satorit legal pentru candidare și încă nu era nime candidat. Un alegător stă cu scrisoarea de candidație, în privința candidaturii Simeon Balint, în busunariu la ușa cancelariei, din afară de cancelaria în care se afla comisiunea elegerei, așteptând propunerea de candidat. Atunci, în absența mea dela locul de alegere — Romosu — au pășit unii pentru mine candidându-mă de obligat.

Veșdend alegătorii, cari voiau a candida pe Simeon Balint, cumcă eu sum deja candidat, au rupt scrisoarea de candidație a lui Simeon Balint, lăsându-me pe mine singur de candidat, și așa apoi am fost ales per acclamationem. Unii alegători se temeau, că dora în minutul din urmă pășese careva cu candidatura unui străin necunoscut, a la Scublici sau a la Morij Paul a la Calai Beni sau a la Caas Ioan.

Eu din împrejurările premerse înainte de alegere, nici nu am sperat a fi candidat sau ales de deputat și așa numai m'am mirat de schimbarea împrejurărilor.

(Va urma.)

Din Senatul României.

(Urmare.)

Lordul Beaconsfield, acest campion adevărat al Statelor și al poporilor civilizate, acest apărătoriu al dreptului ginților și al drepturilor celor slabi, a ținut în parlament: „Cestiunea Basarabiei nu este o cestiune neînsemnată, sau numai locală; ci este o cestiune la care lordul Palmerston „a ținut în mod hotărât: căci ea conține în sine independința navigației Dunărei.“

Pusă la această înălțime, să avem totă speranța, că cestiunea se va rezolva astfel cum trebuie; căci această încercare de spoliatiune, aședată în tratatul de la San-Stefano, în mod atât de dibaciu, cum nu este primită de noi, nu va fi primită nici de Europa.

În același articol 19, în care se stipulează despre această retrocitate a teritoriului nostru, se vorbește încă de un alt punct, care atacă direct independința României. Rusia face un tractat cu Turcia și stipulează cu ea, că „cestiunea împărțirii apelor și a pescăriei, va trebui să fie regulată de cătră o comisiune ruso-română, în spațiul unui an după ratificarea tractatului de pace.“

Un atac mai direct al dreptului nostru estern de cât acesta, unde se poate găsi?

Rusia stipulează cu Turcia, cu un al treilea Stat, că România trebuie să facă cu Rusia un tratat asupra unei cestiuni, care chiar nu interesează pe Turcia, și numai pe Rusia și pe noi.

Acăsta este, nici mai mult, nici mai puțin, de cât a căuta să ne înjosească și pe urmă ași ride încă de noi.

În art. 28 se vorbește despre schimbul prizonierilor de rebel, Rusia hotăresce pertru sine și pentru noi. Pentru sine ție, că Turcia va avea a plăti toate cheltuielile de întreținere a prizonierilor. Pentru noi însă face excepțiune. Românilor li se

vor scădea din compt cheltuielile făcute de turci.

Prin acest articol, nu numai că ni se crează o pozițiune bănescă inferioară Rusiei, dar tot deodată ne atacă, ca și în articolele precedente, drepturile noastre; căci numai noi avem dreptul să tractăm cu Turcia despre despăgubirea prizonierilor turci. Noi nu am dat nici un mandat Rusiei să tracteze pentru noi.

Articolul 12 este privitor la Dunăre. Prin acest articol se stabilește „că de acum înainte nu vor mai fi fortărețe pe Dunăre.“

Înțeleg ca Rusia să stipuleze, că Turcia, sau Bulgaria, nu vor avea fortărețe pe malul drept al Dunărei; însă a stabili ca pe malul stâng să nu fiă fortărețe, acăsta este o atingere a suveranității noastre, pe care nu o putem suferi. Alt-ceva ar fi, când o asemenea decisiune s'ar lua din partea întregului areopag; căci ea ar fi o garanție dată pentru liniștea noastră din partea vecinilor noștri. Înțeleg ca areopagul european să ție, că nu vor fi fortărețe în România; însă acăsta ar fi de sigur rezultatul unei alte decisiuni din partea puterilor: „că nimenea nu ne va putea ataca.“ Așa dar, a veni Rusia să ție, că nu vor fi fortărețe la noi, acăsta este un atac făcut independinței Statului român.

Mergem mai departe.

Acest art. mai ție: „că nu vor fi bastimente de rebel în apele României.“ Și acest lucru este în contra drepturilor noastre; căci numai puterile ar pute stabili ca să nu fie bastimente de rebel în Dunăre; însă nu Rusia și Turcia de sine. Prin acăstă dispozițiune, se înlătură dreptul nostru în faciă cu Rusia. Cu atăta mai mult „că Rusia, devenind riverană a a Dunărei, atât de la gura Prutului, până la începutul canalului Chiliei, cât și pe întreg acest canal, va pute ave nave de rebel. Articolul opresce numai pe România, pe Serbia și pe Bulgaria și pe toate cele-lalte puteri Europene, de a ave bastimente de rebel pe Dunăre.

Acăsta este una din profunditățile tratatului de la San-Stefano, care merită a fi studiat în toate amănunțimele lui.

Tot în acest articol, este o altă dispozițiune care ne atinge foarte tare. Prin ea Comisiunea internațională a Dunărei de jos este cu totul schimbată; acăsta este o cestiune care trebuie rezolvată, care nu pôte fi tratată de Rusia și Turcia, fiind-că Turcia nu mai este riverană a Dunărei, iar pe de altă parte, Germania intră în locul Vürtembergului și al Bavariei.

Prin tratatul de la San-Stefano, să schimbă cu totul fața Turciei, și prin urmare, se schimbă cu totul și echilibrul comisiunei Europene; Rusia fiind puterea cea mai mare, și putend dispune de Bulgaria de Serbia va avea Dunărea în mâna ei. Acăsta nu era în tratatul de Paris, care a înființat acăstă comisie.

În fine, și în articolul 13, Rusia rostogolesce asupra Porței restabilirea navigabilității pasagiului Sulinei, precum și desdaunarea pentru toate pagubele suferite pe Dunăre, din cauza rebelului. Pentru acăsta, se dă suma de fr. 500,000 desdaunare, ce ar trebui să se dea pentru pagubile suferite pe Dunăre, din cauza rebelului, tot pe noi ne privesce, fiind-că noi am suferit mai mult. Prin urmare, am fi trebuit să fim noi consultați, ascultați, și se ție și noi un cuvânt în acăstă afacere.

Nu numai că prin acăstă dispozițiune se atacă dreptul nostru, dar se hotăresce a se da o sumă de jumătate de milion, când perderile suferite de noi pe Dunăre, după cum m'am încredințat de la d. ministru de interne, se sue la o sumă de peste 5 milioane. Tot din acăstă sumă de

jumătate milion, trebuie să se facă și lucrările de restabilirea canalului Dunărei, care va costa ca la 4 milioane.

Afară de acăsta, din ce se va plăti acest jumătate milion? Din sumele ce comisiunea dunărenă datorește Turciei. Comisiunea Dunărei, când a început lucrarea Sulinei, a împrumutat de la Turcia peste 4 milioane, pentru care se plătesce o dobândă de lei 168,000. Acest capital comisiunea are s'el întorcă la 1883; însă pagubele sunt suferite astăzi; navigabilitatea pe Dunăre trebuie astăzi restabilită. Cum dar se pôte plăti jumătate milion și din o sumă care are să se plătescă la 1883? Vedeți că lucrul nu este serios și că restabilirea navigabilității Gurei de la Sulina prin intermediul Turciei, care nu este interesată la acăstă, pentru că este cu totul departe de Dunăre, va fi făcut în sarcina noastră. Tot noi prin comerțul grânelor noastre avem să plătim acăstă pagubă. Acăsta însă arată totdeodată, cât de puțin serios se ea în Rusia navigabilitatea Dunărei. — Și se înțeleg pentru Rusia, lucru principal este să nu existe navigațiunea Dunărei, ca comarciul să fie tras cătră Odesa, ier nu spre Dunăre, ca și noi să primim toate mărfurile pe la Odesa în loc de pe Dunăre.

Vē aduceți aminte, domnilor, de cele întemplate când s'a început tratările pentru preliminările de pace la Cazanlic: S'a trâmisi un comisar român, colonelul Arion, ca se ia parte la acele tratări din partea României. Acesta s'a înfășiat la marele duce Nicolae și nu a fost ascultat, ci a fost pus la ușă, dat afară! El avea de înstructiune ca să dea de scire Rusiei ca tot ce se va trata cu Turcia în interesul nostru este nul și neavenit. Eu aș fi dorit ca acest avertisment să fi fost dat un înscris într'un mod solemn, ca să vadă lumea modul cum Rusia tratăză națiunile!! (Aplause).

Rusia dar a tratat cu Turcia fără noi, se înțelege, și nu incupe nici o îndoelă, că, întru ceea-ce privesce relațiunile sale cu Turcia, putea să stabilizească tot ce ar fi voit. Rusia nu era liberă a trata pentru noi, chiar în avantajul nostru după avertismentul dat: dar Rusia nu a tratat numai fără a avea mandatul din parte-ne, ci a tratat în contra intereselor și a drepturilor noastre. Rusia, care ție că vine din spirit de umanitate și de creștinătate, a tratat în contra înterreselor noastre, și, ce este mai mult, ne-a împușinat drepturile de mai înainte! (Aplause).

(Va urma.)

Epistola politică.

„Stafeta“ din Iași, care se preține a fi foia ministrului de esterne din București, a publicat în Nrii. 78 și 79 o epistolă de înțeles politic, cu deosebire de interes pentru situațiunea politică prezentă.

La început se espun motivele cari au îndemnat pe Germania să fie o aliată atât de credincioasă Rusiei, și cum s'a născut alianța celor trei curți împărătesci din Berlin, Petersburg și Viena, din care a rezultat neparticiparea Austro-Ungariei la rebelul oriental.

Epistola, după ce face introducerea acăsta cu cunoscința de lucru continuă astfel:

Memorandul din Berlin a fost rezultatul înțelegerei celor trei curți; acel document, care nu putea ave un efect practic, fără un rebel, față cu dispozițiunile prevăzute ale restului Europei, este mai puțin interesant prin aceea ce conține decât prin aceea ce lasă a se înțelege. El este expresiunea unei genese politice:

El însemneză Europa de Nord și actul ei de nascere.

Viitorea organizare a Orientului, repartiția intereselor economice și politice ale

fie căruia din cele trei cabinete, precum și rezerva intereselor de un ordin general, pe care Imperatorii și Cancelarii o considerau că avend un caracter european, toate aceste cestiuni, în principiu, erau rezolvite în gândul lor, nu într'un mod precis nimenea nepuțend prevedé în ce măsură împrejurările ar fi admis aplicarea concepțiunei teoretice, dar cel puțin în substanță, grosso modo, și în prevederea unui viitor mai mult sau mai puțin îndepărtat.

Acăsta și esplică inacțiunea Austriei față cu succesele Rusiei, când refuzul Porței de a se conforma cu decisiunile Conferenței dela Constantinopole avu de urmare rebelul. Acele succese, trecend ori și ce prevedere, puseră pe Rusia în pozițiune a încheia preliminările de pace de la San Stefano.

Însă nu intră în cugetul Rusiei de a impune Cabinetelor aliate un program mai întins de cât planul primitiv, fără a îndeștula, în o măsură proporțională, interesele respective ale ambelor curți. Nu rezultă nici din actele, nici din cuvintele Prințului de Bismark, că el ar considera acea soluțiune ca puțin practică. În privirea Austriei Rusia se arată dispusă la concesțiuni întinse, mai cu samă pe tărîmul economic: ea nu consideră condițiunile tratatului preliminar de cât ca maximum, și pare decisă a face parte a lupului. Negotările nu se mișcă decât tot în acest cerc, și din acăstă parte ele au multă șansă de a ajunge la rezultatul dorit de Cabinetele de Berlin și de Petersburg.

Însă chiar de la început era clar că Anglia nu se va arăta mulțămită cu rezerva cestiunilor ce cei trei Imperatori priveau, în un comun acord, ca de interesul Europei. Tote simptomele ne arăt că Cabinetul de Londra este decis a face Rusiei un rebel de prestigiu. Acăstă rezoluțiune, grósă în eonsecințele ei, este obiectul gravelor preocupări pentru curtea noastră. Neutralitatea Franței și a Italiei, la începutul ostilităților, este neîndoielnică; nimenea însă nu ar pute fi în stare a prevedé, în cursul evenimentelor, atitudinea ulterioară a acestor două puteri.

Împăcarea s'au localizarea conflictului, iată pentru moment, scopul diplomației noastre.

Mai mult decât ori și care altă putere, Germania dorește pacea și nu va cruța nimic pentru a o menține. Mediațiunea ei în acăstă privire este pe cât de energică pe cât și sinceră. Dar dacă, din nefericire, ea nu ar reuși, sau dacă rebelul ar izbucni? Pun la o parte ipotesa unei acțiuni isolate a Angliei contra Rusiei. Este probabil că Prințul Bismark va asista în dilettante la spectacolul acestui duel între chit și elefant, cu toate că pândind cu colțul ochiului pe Austria, cu hotărîrea de a nu eși din acea pozițiune decât atunci când interesele Germaniei ar reclama acăsta.

Se esaminăm care va fi atitudinea posibilă a Germaniei în eventualitatea, puțin probabilă a unei acțiuni comune a Angliei și Austriei contra Rusiei.

I-ea Ipoteză: Neutralitatea Germaniei. Sânt două cazuri de prevăzut. Rusia va fi învingătoare sau învinsă. Învingătore ea va impune prin urmare prin convențiunile ei, condițiuni mai aspre pôte decât acele dela St. Stefano, în tot cazul întrecând previsiunile d-lui Bismark; și ce devin atunci prestigiul, și interesele Germaniei? — Descărcată de ori ce soiu de recunoscință cătră ea, simșind propria ei forță, Rusia nu va ave ea drept se aprecieze foarte jos beneficiile unei amiciții cu totul platonice, și care ar fi lipsit în momentul cel mai trebuitoriu?

Îndeplinindu-și Tarul ambițiunile sale seculare, fără de concursul Germaniei, fără îndoială că Rusia s'ar crede în drept, de a reintra în plina ei libertate de acțiune, și de a nu consulta în alegerea fiitorelor ei alianțe decât propriile ei interese între inamicul, și amicul hereditar. Te las să judeci dl. meu, dacă Principele Bismark ar avea drept să se aplaudă de înțelepciunea și prudența unei asemenea politici. — În v i n s â Rusia învinsă, prin abținerea Germaniei, ar avea de consecință inevitabilă ruptură imediată a legăturilor de seculară amiciție ce uniau ambele curți, și le permiteau fără de

sfială să trecă prin o serie de crize, ce se păreau mortale. — În ochii Rusiei această obținere ar avea toate nuanțele unei trădări; Principele Bismark nu se înșală: așa re trage brațul dela Rusia, este a pune o în mână Franței; aneșinduși Alsacia și Lorena s'a condamnat a fi aliatul Rusiei pe vecinicie; dacă ar căuta să scape ar fi să iasă din o strimtorire, pentru a păși mai reu. — Astfel, înfrângere materială pentru Rusia, înfrângere morală pentru Germania lăsând pe acesta din urmă cu prestigiul micșorat, fără de alianța Franței tremurândă de agitațiune, alături cu a Austriei îndemnată de succes și cu brațul deja întins pentru a recăpăta antea ei influință în Germania, nu mai puțin și coroana ereditară a Habsburgilor. Prințul de Bismark în parlament, a exprimat regresul, că Germania după atâta strălucită biruință nu e încă bine așezată.

Nuți se pare dl. meu, că în ipotesa noastră, Germania învinsă în un mod păcătos fără de așa scote sabia s'ar afla în o pozițiune foarte neîndemânatică, adică: în picior între două șeli, și fără de cal. — Așa dar ipotesa neutralității care la prima vedere s'ar părea cea mai naturală, e precum veți cea mai neadmisibilă din toate. —

A II-a Ipotesă. — Intervențiunea Germaniei contra Rusiei. — În cazul invresmeabil când Germania ar fi învinsă dinpreună cu aliații ei, ea prezintă tot acele inconveniente ca și întâia, însă mult mai grave: Eșec militar, și politic: Eată desastrul. — Invingătoare? situațiunea ei va fi esactaminte aceeași, ca în ipotesa unei Rusii învinse, fără de complicitatea ei, câștigul nu'i va fi altul, decât de a vedea pe Rusia întorcându-se în contra ei la cea întâiu ocazie. — Biruința stăpână; — înfrângere morală.

A III-a Ipotesă: Intervențiunea Germaniei în favoarea Rusiei. Prin intervențiune trebuie să înțelegem, nu numai o intervențiune activă între luptători, Anglia, Austria, Rusia, dar trebuie neapărat și o presiune energetică sprijinită pe mobilizațiunea chiar de la început a armatei sale în totul sau în parte, astfel în cât să împedecă pe Austria de a intra în conflict.

Negreșit că această din urmă măsură tot atât de eficace ca și o acțiune man u militară, prezintă toate caracterele intervențiunii și e de ajuns pentru a da Germaniei în contra Rusiei rolul și avantajele unei puteri resboinice. Asta e singură atitudine netedă, și care nu prezintă nici unul din inconveniente, ce conțin primele două Ipoteses. Afirmatiunea puterii și al prestigiului Germaniei, conservatiunea alianței ruse, indispensabile Imperiului, în relațiunile lui prezente și viitoare cu Franța, influența ponderatrice în momentul biruinței, permițând Rusiei a culege fructele ferind în același timp partea interesele Austriace pe care Germania este în drept de ale considera ca ale ei proprie; acestea sunt avantajele imediate ale acestei politici.

După un resboiu laborios Rusia negreșit nu ar respinge sfaturile unei amiciții prudente și încercate, sfaturi sprijinindu-se pe cuvinte formale, și pe angajamente precise și o forță militară impunătoare.

Înse pentru a produce toate aceste rezultate, intervențiunea ar trebui să se exercite în întregime ei, înainte s'au puțin timp în urma deschiderii ostilităților. O intervențiune în favoarea Rusiei la ultima oră ar fi mai nepolitică încă de cât zdrobirea complectă a acestei puteri. Ea nu ar avea altă consecință de cât a nemulțămii pe Anglia și Austria fără de ași atrage pe Rusia.

Un serviciu silit nu are de consecință de cât ingratitudinea. După mai bine de o jumătate secol de relațiuni intime între ambii împărați; această uniune în extremis ar fi o operă de similitate fără de nici un rezultat valabil. Am examinat dar sub toate fazele diferitele ipoteses ce pôte se nască din atitudinea germană în eventualitatea unui resbel și am găsit că cea mai improbabilă este neutralitatea ei.

Lordul Beaconsfield a dis că divergența de vederi existând între Anglia și Rusia această este o cestiune de imperiu. Eu gândesc că dacă salvarea pretențiunilor sale, în le-

gitimitatea lor, este un interes imperios pentru Anglia, a nu tolera umiliațiunea Rusiei, este o cestiune de imperiu pentru Germania. Resbelul între Prusia contra Austriei în anul 1866 era o necesitate istorică. Alianța Germaniei cu Rusia este o fatalitate politică.

Te las se judeci Domnul meu dacă situațiunea ast-fel precum rezultă ea din gruparea probabilă a forțelor, în eventualități care se pregătesc, este de natură a povățui pe guvernul nostru de a apuca o altă cale de cât cea a unei extreme circospecțiuni. După mine e singură politică conform cu interesele Dv. și circumstanțele de ostași. Curagiulu cu care guvernul Dv. în anul trecut a sciut se iae o decisiune yirilă, într'un moment unde esituatiunea ar fi fost funestă, a fost o probă de înalta înțelepciune „Carpe diem“ dice un vechiu proverb plin de simf. Adese-ori însă trebuie mai multă îndrăsnelă unui om de stat pentru a se supune circumstanțelor, de cât pentru a servi de ele.

Primiți etc. * * *

Varietăți.

* Eri séra la 10 1/2 ore a sosit aici *Archiducele Wilhelm*.

* (Pesta bovină) pe lângă toate măsurile stricte luate din partea comisiunii se lășese tot mai tare în comuna Șelimber. Înolnăvirea a erupt în ciurda de vaci, constatându-se 15 casuri de infectare. Deregătoria spre a localiza bóla a oprit Șelimbărenilor a mai duce lapte la Sibiu.

* (Cutezanța unui urs). Ni se scrie din Galaț că Mercuri în 5 Aprilie v. cătră 10 ore a. m. un urs de mărimea unui vișel de un an cu totă iușala și fără pic de sfială mergea spre namita comună. Alarmați prin un pécuarariu, ómenii săriră și alungară pe óspele neplăcut. Ursul întăritat la întórcerea sa se aruncă asupra unui fecioraș, îl trânti de pământ, îl vătămă reu la un picior și așezându-se pre el îl maltrată până ajunseră ómeni de l scăpară din ghiarele lui. Alungat și de aici ursul se îndreptă spre un plug din hotar, strinse în brațe pe feciorul dela plug, care voia să apere boii, îl trânti de pământ, i frânse nefericitului o mână, i sfirtică o urechie, i vătămă un ochiu și l rani în mai multe locuri pre spate până l puse la fugă și de aici. Unul dintre persecutori puscă în el, dară ursul nu cădă. Urmărindul pe la 12 ore l afară. Ursul strămtorit se aruncă asupra unui, care având o săcure în mână îl lovi astfel în cap încât cădă. Atunci cu toții tăbăriră asupra lui și l uciseră. —

* (Trofeele române). Tóte trofeele române, luate la Plevna, Vidin și aiurea, se află în țară la T. Măgurele și Corabia.

Tunurile sânt în numer de cincizeci.

Din cauza lipsei mijlócelor de comunicare, numai o parte din aceste trofee a fost pornită spre Slatina. (Rom. lib.)

PARTEA SCIENTIFICĂ și LITERARĂ.

Studii ermenentice.

VI.

Ajutórele esegetului.

(Urmare).

3. Ajutórele micste.

Ajutórele micste, după cum arată și numirea lor, sânt o combinare de ajutóre interne și esterne. Chemarea lor e a ne face cunoscuți cu împrejurările, cari au avut înriurință asupra scriitoriului, ca cu ajutoriul lor să ne putem transpune în ideile și modul lui de cugetare, să putem afla ce presupune el cunoscut și la ce face alusiune. Ajutórele acestea ne feresc de rétăcirea de a judeca pre sciitoriu din punctul nostru de vedere modern, sau din cel al unui dogmatism, și de aci să-i sucim scrierea așa, ca ea să dică, sau

să pară a dice aceea ce ne-am propus noi.

Aceste ajutóre se refer la natură, geografie, istorie și gradul de cultură.

a) Natura și geografia. Fiind sciința naturii și geografiei unei țeri în strinsă logătură, ajutórele fizice și geografice nu le putem separa. Ele sânt óre-cum încumnățite. Temperatura și mișcarea aerului, vegetatiunea, rodirea, animalitatea (dobitocimea), tóte sânt aprópe condiționate de poziția și formațiunea țerei. Cu cât aceste tóte ne sânt mai bine cunosoute, cu atât privim mai chiar, mai cu interes în descrierile biblice, cu atât multe locuri, ce mai înainte ni se păreau enigmatice sau simbolice, ni se infățișeză în mod natural și ușor de înțeles. — Ideile cele mai mărețe sânt vèrsate în asemenări din natură. Dela nășipul mării, până la stelele ceriului, de la grăuntele de muștariu și verme, până la cedrii, leu și monstru de apă, bálaur (leviatan, probabil „balena“), apoi diferitele aparințe aeriice: tóte sânt aduse în asemenări, spre a îmbrăca gândiri. Aceste, nunumai la poeți și profeti, ci și în cărțile istorice; nunumai în Test. vechiu, ci și în Test. nou, și în specie în evanghelii.

Cel ce nu cunósce natura, la care se face alusiune, și poziția geografică a ținuturilor în cari sau petrecut scenele descrise, nu pôte înțelega cu desevirșire pe scriitoriu, și nu 'și pôte reprezenta cu destulă vioiciune tablourile descrise.

Aceste cunóscețe le câștigăm parte din însași Biblia, parte din scriptele geografice și geologice, cu deosebire căletorii în Palestina și orient, a căror număr a ajuns a fi fabulos. Aci amintim numai unele mai însemnate: *Sepp V. Jerusalem u. das heilige Land*, ed. II. 1872. *Tit Tobler, Topographie von Jerusalem u. seiner Umgebung* 1853 seq. *K. Furrer's, Wanderungen durch Palestina* 1865. *Schenkel D. Bibel-Lexicon* 1869—75. Cea mai bună Chartă geografică este cea de Kiepert, prelucrată de Lionnet, *Bibel-Atlas*, ed. II. 1870.

Dar cu toate scrutările neobosite ale bărbaților de sciință, multe ne rămân enigmatice. Ca dovédă aducem numai doue exemple din Test. nou. Locul unde boteza Ioan botez., în Evangelia de la Ioan (1, 28), după testul recept este *Βεθαβαγα*, care datéză de la Origen. În original a fost *Βηθδavia*, despre care Origen dice că n'a aflat'o în căletoria sa prin Palestina, din care causă a cores *Βεθαβαγα*. Cum că în original a fost *Βηθδavia* nu mai încapă îndoială. — Unde a fost însă această *Βηθδavia*? Tóte încercările au rēmas pre lângă ipoteses. —

Alt esemplu din cele multe este mormintul Mântuitorului. Din Evangelii nu putem afla cu siguranță alta, de cât, că locul căpătinelor a fost afară de oraș, fără să scim direcțiunea. Dar biserica de astăzi a mormintului sânt este în lăuntru orașului de acum. Prin urmare sau locul, ce se pretinde a fi mormintul lui Christos nu este cel adevărat, sau că orașul a suferit óre cari schimbări topografice, ori, ceia ce nu e probabil a luat dimensiuni mai mari. Cercetând mărturiile istorice, aflăm că întâiu și mai întâiu se face amintire de mormintul sânt la Eusebiu (*Vita Constantinii III*, 23 seq.) Acesta, împreună cu Socrate, Sozomen și Hieronym ne spun că s. mormint a fost profanat de păgâni prin zidirea de asupra lui a unui tēmplu al Vinerei, că Constantin, sfărîmând acel tēmplu; a zidit pe s. mormint o biserică pompósă. Dar această biserică încă la 614 a fost ruinată de Perși. După acesta a fost în mai multe rinduri reedificată și ruinată. Iar biserica de astăzi a s. mormint datéză

numai dela 1810. Astfeliu vedem că nici istoria nu ne dă cât de puțină siguranță în privința adevăratului loc unde a fost s. mormint. Scrutările lui Robinson, Tabler s. a. nunai ne încurcă.

(Va urma.)

Sciri ultime.

(După „S. d. T.-B.“)

Viena, 6 Maiu n. Se dice că guvernul va presenta în zilele procsime în parlamentele din Viena și Pesta propoziția pentru acoperirea creditului de 60 milioane. Ea se motivéză prin mēsuri defensive ce sânt de lipsă în *Transilvania* și Dalmatia (Bocche di Cattaro). În cluburile partidului constituțional regimul a făcut împărțări în privința pertractărilor de transacție cu Ungaria.

El desvoltă că modul aplanării diferențelor ce au esistat, prin concesiuni reciproce a amēndurilor regimurilor în esenție s'ar fi îndeplinit corespondentoriu scirilor diaristice; regimul a mai adaus declarația, că el privesce activitatea sa cu privire la transacție de închiată și speréză că senatul imperial va aproba transacția în totalitatea ei. Pertractările acestea ar trebui cuprinse în întregul lor, respingerea chiar și numai a unor părți ar trebui să zădărnicescă transacția întregă.

London, 6 Maiu n. În casa de jos Northcote justifică întrebunțarea trupelor indice în Europa, susține politica guvernamentală și adaugă, că n'ar esista causă pentru o îngrigire mai mare, dar că ar fi de lipsă mēsuri de precauțiune.

Bursa de Viena

din 24 Aprilie (6 Maiu) 1878.

Metalicele 5%	60 85
Împrumutul naf. 5% (argint)	64 55
Împrumutul de stat din 1860	111 75
Acțiuni de bancă	789 —
Acțiuni de credit	204 50
London	122 60
Argint	106 —
Galbin	5 77
Napoleon d'aur (poli)	9 81
Valuta nouă imperială germană	60 45

Estras din fôia oficială „Budapesti Közlöny.“

Licitațiuni: în 11 Maiu și 11 Iunie imobil. lui Mihail His men în Roșia (tribun. Sibiu); în 18 Maiu și 19 Iunie imobil. lui Alecsandru Magyoroși în S. Filpeș (jud. cerc. Reginul săsesc); în 31 Maiu și 2 Iulie imobil. lui Stefan Czica în Cobor, în 25 Maiu imobil. lui Danilă Wolf în Cincul mare (jud. cerc. Sighișóra); în 19 Iunie și 19 Iulie imobil lui Gottlieb Görtler în Sibiu; în 11 Iunie și 11 Iulie imobil. lui George și a Anei Gabel în Marpod (tribun. Sibiu); în 11 Maiu imobil. lui Mateiu Ciuca în Hărău (trib. Deva).

CONCURS.

Devenind vacant postul de notariu, pentru comuna Topârcea, se escrie concurs în termin până în 20 Maiu 1878.

Cu acest post sânt împreunate; un sălariu anual de 400 fl. v. a. și tacsele, care s'a statorit pentru contracte și alte scrisori private. —

Doritorii de a ocupa acest post, au a documenta pre lângă calificațiunea prescrișă în §. 75 al art. de lege XVIII din an. 1871, că sciutóte trei limbile patriei. —

Petițiunile timbrate și provédute cu documentele referitóre la recerînțele amintite, sânt a se îndrepta până la ziua prefptă la subscrisa pretură.

Mercurea în 20 Apriliu 1878.

3-3

De la pretura cereuale.